

Na raziskovalnem krožku, ki sem ga svoj čas vodil na šoli, me je dijak nekega dne nenadoma, brez povezave z obravnavano snovjo, vprašal, kaj je azimut. Nek planinec da mu je ta pojem že razlagal, a ga ni povsem razumel. Ker je pojem pomemben za splošno izobrazbo, sem dijakom predlagal, da gremo ven na prosto in pojem pojasnim zunaj, čeprav ga je mogoče dobro razložiti tudi v učilnici. Ampak v naravi je lepše razlagati kot v učilnici. Vse se dogaja bolj sproščeno. Še celo bolje si zapomnimo. Razlaga je bila kratka in jedrnata. Na koncu razlage smo bili vsi zadovoljni.

AZIMUT

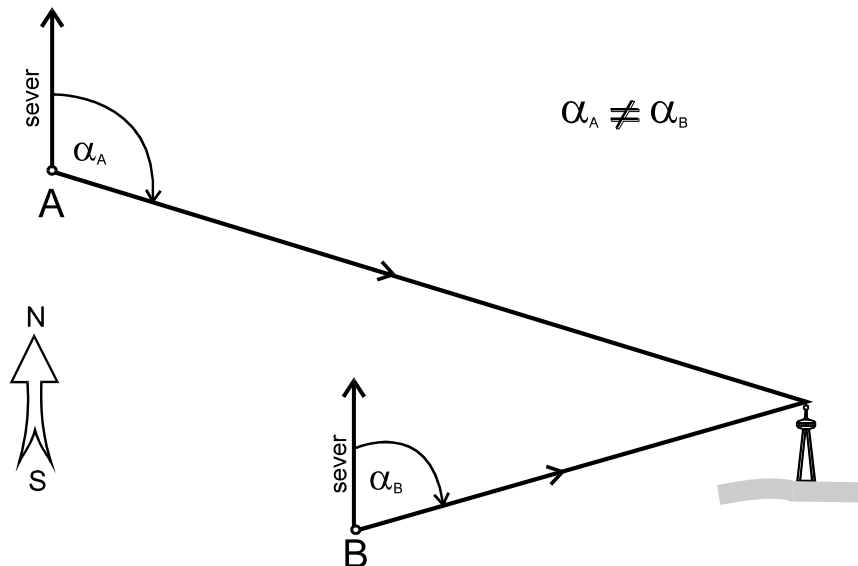
**Preprosta razlaga nekega pojma z dejavnostjo,
primerno že za 5. razred osnovne šole.**

Šli smo ven tako daleč od šole, da smo od tam dobro videli veliko različnih predmetov na obzorju. Pojem *azimut* sem obravnaval skupinsko z dejavnostjo (s telovadbo). Vsi smo bili dejavni in delali sprotne vaje z rokama za obvladanje tega pojma. In sem začel:

Obrnemo se proti severu in postavimo se razkoračno. Vodoravno iztegnjeni roki damo skupaj (v predročenje) in ju usmerimo proti severu. Levo roko pustimo vodoravno in usmerjeno proti severu, desno iztegnjeno roko pa premikajmo v vodoravni ravnini v desno (proti vzhodu) in jo nato usmerimo proti oddaljeni veliki hiši na obzorju, ki je (na primer) na desni strani od nas (kar ni nujno). Kot, ki smo ga z desno roko pri tem opisali, ali kot med obema smerema (proti severu in proti veliki hiši) v vodoravni ravnini oz. med našima rokama, se imenuje *azimut* (tudi azimutni ali smerni kot) velike hiše glede na naše opazovališče. Če bi opazovali iz drugega opazovališča, bi videli veliko hišo v drugi smeri na vodoravnem obzorju in vrednost azimuta bi bila drugačna (gl. sliko).

Azimut je kot v vodoravni ravnini, ki ga merimo v kotnih enotah (stopinjah °, minutah 'in sekundah ") od severne smeri v desno, to je proti vzhodu, in sicer od 0° do 360°.

Tako je azimut vzhoda (smeri proti vzhodu) enak 90° (pravi kot), azimut juga (smeri proti jugu) enak 180° (iztegnjeni kot), azimut zahoda je 270°, kar vse lahko prikažemo z vodoravno iztegnjenima rokama. Azimut severa je seveda 0°.

Azimut stolpa glede na opazovališče A (α_A) in azimut stolpa glede na opazovališče B (α_B) se med seboj razlikujeta.

Še o določanju severa: Podnevi določimo sever s smerjo sence, ki jo opoldne meče od Sonca osvetljena navpična palica (Sonce je opoldne na jugu, senca palice kaže proti severu), ponoči pa s Severnico (iztegnjeno roko usmerimo proti Severnici, potem pa jo spustimo vodoravno v isto smer in roka kaže proti severu).

V naših krajih se postavi skoraj v smer sever–jug tudi magnetna igla oz. paličasti magnet, ki ga na sredini (v težišču) obesimo na tenko in lahko navpično vrvico (nitko).

Azimut izmerimo s kompasom, s katerim določamo strani neba.